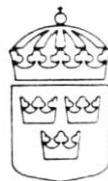

Motion till riksdagen

1989/90:Kr227

av Jan Hyttring (c) m.fl.

Samlingslokalorganisationernas
kulturverksamhet, m.m.

Mot.
1989/90
Kr227–235

Möjligheterna till kulturdeltagande är fortfarande ojämnt fördelade i vårt land. De större orterna har det bästa kulturutbudet. Medan många småorter är dåligt försedda med levande kultur.

Enligt vår uppfattning måste det bli naturligt för alla människor, oavsett bostadsort, att få möjlighet att delta i kulturlivets olika yttringar. Det måste vara en självklarhet att ge alla möjlighet till kulturella upplevelser, vilka ger livet högre värde och bättre innehåll.

Detta innebär att de regionala inslagen i kulturpolitiken ytterligare måste utvecklas. De kulturpolitiska mål riksdagen ställde upp i 1974 års beslut, är långt ifrån förverkligade.

En viktig förutsättning för ett brett kulturutbud över hela landet är tillgången på lokaler. Samlingslokalorganisationerna och det stöd som utgår för byggande och upprustning av allmänna samlingslokaler har här en viktig uppgift att fylla.

Men det är inte tillräckligt med ändamålsenliga och väl fungerande lokaler. Lokalerna måste också fyllas med teater, konst, musik, film, litteratur, dans m.m. För att möjliggöra detta krävs det ett väl avvägt stöd till bl.a. samlingslokalorganisationernas centrala kulturverksamhet.

Förstärk samlingslokalorganisationernas kulturstöd

I årets budgetproposition får samlingslokalorganisationerna en kraftig uppräkning av respektive organisations kulturstöd.

Ökningen uppgår ändå inte till det belopp som Statens kulturråd på goda grunder hade föreslagit.

Kulturrådet har i sin anslagsframställning föreslagit att total förstärkning om 3,1 milj. kr. skall utgå till samlingslokalorganisationernas kulturverksamhet. Förslaget motiveras av att organisationerna skall göra särskilda satsningar på kultur för barn och ungdom.

Samlingslokalorganisationerna kan visa upp en imponerande bredd i sin kulturverksamhet. Tillsammans når organisationerna ut till över 2 000 lokaler på nästan lika många orter.

De lokala Bygdegårds-, Folkets Hus- och Ordenshusföreningarna har goda förutsättningar att kunna samarbeta med det lokala kulturlivet och utveckla ortens olika kulturverksamheter. Samlingslokalerna är i många fall

kulturella mötesplatser, dels för den förmedlande kulturen och publiken och dels för möten mellan människor i skapande verksamhet, i samarbete med i första hand studieförbundens organisationer.

Men för att denna sida av samlingslokalorganisationernas verksamhet skall utvecklas krävs det också resurser för en central utbildnings-, stimulerings- och informationsverksamhet. Genom startandet av olika pilotprojekt med turnéer utvecklas också det lokala kulturlivet. Ett sådant exempel är de turnéer med jazzmusiker, som genom ett särskilt stöd från Kulturrådet, nu håller på att genomföras.

Enligt vår uppfattning bör därför den av Kulturrådet föreslagna förstärkningen av kulturstödet till Bygdegårdarnas Riksförbund med 515 000 kronor, till Folkparkernas Centralorganisation med 1 233 000 kronor, till Folkets Husföreningarnas Riksförbund med 1 083 000 kronor och till Våra Gårdar med 306 000 kronor, genomföras.

Använd Kulturrådets utvecklingsanslag till regionala satsningar

Kulturrådet erhåller särskilda resurser för utvecklingsarbete. Kulturministern anför bl.a. följande om detta:

Kulturrådets dispositionsmedel för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet utgör en synnerligen angelägen strategisk resurs inom den statliga kulturpolitiken. Mot bakgrund av att en så dominerande andel av de statliga kulturanslagen är bundna till bestämda ändamål representerar dessa medel en möjlighet att fortlöpande pröva det nya och därmed stimulera till utveckling och förnyelse i en kulturverksamhet, som alltid löper risken att stagnera och fastna i inrutade mönster.

Kulturministern föreslår att anslaget, inklusive sedvanlig prisomräkning skall öka med 6 milj. kr. Med anslagshöjningen följer uppmaningen att satsa på barn- och ungdomskultur, konstbildningsarbete och förstärkning av kvaliteten i amatörverksamheten. Detta sker dock utan några beloppsmässiga preciseringsåtgärder.

Enligt vår uppfattning bör Kulturrådets strategiska utvecklingsarbete också användas för att förstärka den kulturella utvecklingen på de orter som har det svagaste kulturutbudet idag.

Mellan samlingslokalorganisationerna och Kulturrådet har ett mycket fint samarbete utvecklats under de senaste åren. Detta har bl.a. tagit sig uttryck i den jazzturné som vi redovisat ovan. Det bör därför finnas förutsättningar för ett liknande samarbete även framöver, under förutsättning att särskilda resurser avdelas härför.

Vi föreslår därför att 2 milj. kr. av det utvecklingsanslag som tillförs Kulturrådet, används för projektverksamhet för att i samarbete med samlingslokalorganisationerna nå de kultursvagaste orterna.

Detta förslag ligger väl i linje med de förslag som avgivits av regionalpolitiska utredningen om särskilda satsningar på nya kulturprojekt, som tar sin utgångspunkt i respektive regions kulturella särart och potential och som är av försökskaraktär.

Satsa mer på Riksteaterns småplatsverksamhet

Mot. 1989/90
Kr227

Riksteatern erhåller i budgetförslaget en ökning av sitt anslag med 8 milj. kr. utöver vad som följer av den generella omräkningsprocenten. Detta till trots verkar det inte finnas något utrymme för en ökad verksamhet på de mindre platserna.

Enligt BRs uppfattning bör det föreskrivas att Riksteatern under det kommande verksamhetsåret, inom ramen för den anslagsökning som genomförs, prioriterar verksamhet på de s k småplatserna. Särskilda projekt som riktar sig mot samlingslokalerna bör prövas. Tidigare har försök med s.k. rumsteater gjorts, där teatermiljön byggs upp i samlingslokalen. Man är därigenom inte beroende av lokalens scenförhållanden. Detta försök var mycket lyckat och väntar på efterföljare.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att till resp. organisations kulturverksamhet (bil. 10 anslag G 2) anvisa bidrag enligt följande:

Folkparkernas centralorganisation 5 116 000 kr.,

Folkets husföreningarnas riksorganisation 2 463 000 kr.,

Bydegårdarnas riksförbund 771 000 kr.,

Våra gårdar 414 000 kr.,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om användandet av 2 milj. kr. av kulturrådets utvecklingsanslag (bil. 10 anslag G 2) till projektverksamhet på de kultursvaga orterna.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Riksteaterns satsning på småplatserna.

Stockholm den 22 januari 1990

Jan Hyttring (c)

Stina Gustavsson (c)

Elving Andersson (c)